

en særlig Diskussion, ikke saaledes at forstaa, at jeg for mit Vedkommende vilde indlade mig paa alle de Enkeltheder, som de nævnte Vædringsforslag indeholde, men Grunden til, at de skulle gøres til Genstand for særlig Behandling, er netop den, at Hovedpunktet i begge disse Vædringsforslag er det samme og stiller sig saa væsentligt fra hele det øvrige Grundlag for den personlige Kommuneskat. Jeg sigter nemlig til Spørgsmaalet om at lægge Hartkorn paa Bygningerne, eller Bygningsstyld, om hvilket vi forleden Dag havde Forslag fra Ministeren. Dette særegne ved disse Forslag har bevirket, at det vil være hensigtsmæssigt at behandle dem for sig. Jeg skal altsaa ikke følge de ærede Forslagsstillere ved Omtalen af noget andet paa dette Stadium, det kommer vi tilbage til under Behandlingen af selve Hovedforslaget, derimod skal jeg tillade mig at fremkomme med nogle Udtalelser om disse Forslag, som ere stillede fra flere forskellige Sider, om at lægge Bygningsstyld eller Hartkorn paa Bygninger. — At der er noget rigtigt i Tanken i sig selv, ere vistnok alle enige om, eller rettere sagt, at der er noget ubilligt i den nuværende Tilstand, at Ejendomsstaten kun hviler paa nogle faste Ejendomme og ikke paa andre, og at der bør gøres noget for at lempe paa dette tilstedeværende Forhold, det antager jeg, at man i Virkeligheden er enig om, men den Maade, hvorpaa man har søgt at ville lempe paa denne Ulighed, antager jeg rigtig nok ikke er at anbefale. Den ærede sidste Taler mente, at det skulde nok lykkes ham at sætte sit Forslag igennem, jeg nærer det modsatte Haab, og jeg skal i al Betsedenhed for mit Vedkommende angive de Grunde, hvorfor jeg ikke vil kunne anbefale det. — Man søger der at gaa den Vej at lægge Hartkornet over paa de Ejendomme, som nu ikke bære Hartkorn. Det er umuligt andet, end at Tanken derved gaar tilbage til Loven om Hartkornets Egalisation i 1850. Vi vide alle, at der ogsaa var en Del af Landets faste Ejendomme, som fra gammel Tid havde det Privilegium at være fri for Hartkornskat. Man mente da, at Uigheden burde udjævnes ved, at der paalagdes Skat paa det privilegerede Hartkorn, og det skete ved Loven af 1850, som alle ærede Medlemmer bekendt, men vel at mærke saaledes, at der blev givet de paagældende privilegerede Hartkornsbesiddere en Erstatning for et Paalæg af det ny Hartkorn. Jeg skal ikke nægte, at jeg tvivler noget om, at hvis vi i dette Øjeblik havde staaet lige over for en Ulighed mellem det store privilegerede Hart-

korn paa den ene Side og et ufrigt Hartkorn paa den anden Side, om der da vilde være blevet Spørgsmaal om at paalægge det privilegerede store Hartkorn denne Hartkornsforsigtelse uden nogen som helst Erstatning, jeg tvivler meget derom. Fra Regeringens Side, fra hvilken der ogsaa foreligger et lignende Forslag, som mærkelig nok er det radikalste af alle de foreliggende Forslag i denne Henseende, har man paa visse Punkter følt en Ulempe, netop lige over for dette Spørgsmaal om Erstatning, og Regeringsforslaget bliver derfor staaende ved at give Erstatning i visse Tilfælde. Det vil hde Embedsmænd Erstatning for den saaledes paalagte Bygningsstyld, og det vil unddrage Flækkerne omkring i Landet for at komme ind under denne Betsatning. Jeg erkender, at det er et andet Stattegrundlag, det ærede Medlem har, men som dog vilde føre til, at Flækkerne i Landet vilde blive fri for de Bidrag til Amtsfondene, som de nu have at udrede. Altsaa der har man fra Regeringens Side haft en lille Følelse af, at der kunde blive Spørgsmaal om Erstatning lige over for visse Klasser. Jeg vil ikke nævne det gamle Ordsprog, at der er Forstel paa Kong Salomon og Sorgen Hattemager, men det synes jo rigtig nok at ligge noget nær. Naar en saadan Hattemager nedjætter sig paa Landet, skal der kunne paalægges ham Hartkorn uden Erstatning, medens i sin Tid Kong Salomon fik stor Erstatning, ikke nogen overdreven, men de fik dog 15 pCt., da de overtog lige Hartkornsforsigtelser med andre. Jeg ved meget vel, at man ikke kan stille Stats- og Kommunebetsatning ved Siden af hinanden, det er klart nok, at noget forskelligt Hensyn der kunne gøres gældende. Naar vi derfor staa lige over for Ejendomsbetsatning til Kommunen, staa vi ubetinget noget mere frit end lige over for Statsstaten, jeg nævner det derfor rent som en Analogi. Men hvad vilde samme analogiske Opfattelse føre til, naar Spørgsmaalet blev om at udligne den Uretfærdighed, som nu findes i Betsatningen paa faste Ejendomme til Kommunerne? Den vilde føre til, at man gif den anden Vej, nemlig, ikke dette at paalægge hidtil hartkornsfri Ejendomme Hartkornsforsigtelse, men derimod at lette den for den nuværende hartkornsheyrkede Ejendom, og jeg tror ogsaa, at det er den Vej, vi komme til at gaa, og det er ad den Vej, det foreliggende Lovforslag søger at komme frem. Jeg erkender ganske vist, at Hartkornet som saadant i og for sig ikke er en Maalestok for Formuen; vi vide jo alle, at Hartkornet kan være saaledes bebyrdet, at